

رتبه نخست ایران در خاورمیانه با ۱۱ بانک شیر

مدیر گروه کودکان دانشگاه علوم پزشکی تبریز: اهدای شیر همانند اهدای خون به منزله شریک شدن در نجات جان انسان‌ها است

تهران - ایرنا - مسوول بانک شیر مادران بیمارستان الزهرا(س) تبریز با بیان اینکه ایران با دارا بودن ۱۱ بانک شیر در رده نخست خاورمیانه قرار دارد، گفت: اهدای شیر همانند اهدای خون به منزله شریک شدن در نجات جان انسان‌ها است زیرا تعداد بسیار زیادی نوزاد نارس در بیمارستان‌ها وجود دارند که بهترین تغذیه برای آنان شیر مادر است.

محمدباقر حسینی روز شنبه در گفت و گو با خبرنگار حوزه زنان و خانواده ایرنا با یادآوری اینکه در همه جای جهان بانک‌های شیر مادر با گستردگی وسیعی فعال هستند، اظهار داشت: قدمت بانک‌های شیر نزدیک به ۱۰۰ سال است که در کشورهای اروپایی فعال هستند.

وی افزود: اکنون نزدیک به ۶۰۰ بانک شیر مادر در جهان وجود دارد که نخستین بانک در اتریش پایه‌گذاری شد. در حال حاضر در اروپا ۲۱۰ بانک شیر مادر وجود دارد و کشور برزیل به تنهایی دارای ۲۱۰ بانک شیر است.

حسینی درباره مبنای فکری ایجاد این بانک توضیح داد: سازمان جهانی بهداشت و یونیسف در سال ۱۹۹۰ بیانیه مشترکی صادر کردند و در آن عنوان شد که اگر به هر دلیلی نوزادی از شیر مادر بیولوژیک خود محروم است بهترین گزینه برای تغذیه او، شیر دایه یا شیر مادرهای اهداکننده است که در بانک شیر پاستوریزه شده است.

وی ادامه داد: شیر انسانی پاستوریزه می‌شود تا ریسک انتقال بیماری‌های عفونی وجود نداشته باشد و فردی که اهداکننده است اگر مبتلا به ایدز یا بیماری دیگر است از طریق شیر این ویروس‌ها و باکتری‌ها به فرزند دریافت‌کننده انتقال پیدا نکند.

بانک شیر اهداکننده زندگی در رگ‌های نوزادان نیازمند به شیر

این فوق تخصص نوزادان با بیان اینکه کارکرد بانک شیر هم به همان صورت بانک خون است، تصریح کرد: به اینصورت که در بانک خون، پس از اهدای خون توسط فرد اهداکننده، در محیط بانک عملیاتی روی خون انجام می‌شود و خون‌ها امن می‌شوند تا آنجا که بتوان به فرد دیگر اهدا و تزریق کرد و سلامتی فرد دریافت‌کننده توسط بانک خون تضمین شود.

وی درباره مراجعه کنندگان بانک شیر توضیح داد: در بانک شیر هم مادرانی که به هر دلیلی از جمله چند قلوژی، حجم شیر ناکافی دارند می‌توانند از بانک شیر مصرف‌مورد نیاز نوزاد خود را دریافت کنند. همچنین نوزادانی که خیلی زودتر از موعد به دنیا آمده‌اند مثلاً نوزادی که باید در چهل هفتگی به دنیا بیاید در ۲۶ هفته با وزن ۶۰۰ گرم به دنیا آمده یا تولد نوزادان نارس که با بیماری‌هایی همچون بیماری دستگاه گوارش متولد شده‌اند و دریافت شیر خشک برای دستگاه گوارش این عزیزان تهدید محسوب می‌شود.

حسینی ادامه داد: مادرانی اهداکننده شیر هستند که میزان تولید شیر در سینه آنان زیاد است و بیش از نیاز فرزند خود شیر دارند در نتیجه مجبور هستند شیر را بدوشند و دور بریزند. این مادران توسط مراکز بهداشتی به بانک شیر هدایت می‌شوند و در محل بانک این شیر توسط دستگاه‌های فول اتوماتیک پاستوریزه می‌شود سپس آزمایش‌های لازم روی آن صورت می‌گیرد در داخل ظروف مخصوص در یخچال‌ها و فریزرهای پرتابل نگهداری می‌شود.

وی یادآور شد: شیر مادر پاستوریزه شده به بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان فرستاده می‌شود و توسط مادران و پرسنل درمانی به نوزادان نیازمند داده می‌شود. در واقع بانک شیر وظیفه گردآوری، آماده‌کردن و ذخیره‌سازی شیرهای مادران را به عهده دارد تا آن‌را به افرادی که دریافت‌کننده شیر هستند اهدا کند.

ایران با ۱۱ بانک شیر، نخستین در خاورمیانه است

حسینی با بیان اینکه در ایران نخستین بانک شیر مادران در تیر سال ۱۳۹۵ در بیمارستان الزهرا(س) دانشگاه علوم پزشکی تبریز پایه‌گذاری شد، خاطرنشان کرد: این بانک با حمایت‌های مالی اداره سلامت نوزادان وزارت بهداشت افتتاح شده و در زمان راه‌اندازی، «ویل پارکس» نماینده یونیسف در ایران هم حضور داشت.

وی افزود: پس از آن، ۱۰ بانک شیر مادر در کشور راه‌اندازی شده و در حال حاضر ۱۱ بانک شیر مادر در کشور ایجاد شده که در تهران دو بانک شیر در بیمارستان شهید اکبرآبادی و بیمارستان ولیعصر(ع)، در مشهد، زاهدان، اهواز، کرمانشاه، شیراز، کرمان و تبریز و یزد فعال و در اصفهان در حال راه‌اندازی است.

استقبال از این بانک‌ها قابل توجه بوده است

مسوول بانک شیر مادران بیمارستان الزهرا(س) تبریز با بیان اینکه استقبال خوبی از بانک شیر شده و مورد توجه قرار گرفته، گفت: مکانیزم اهدای شیر اینگونه است که اهداکنندگان شیر از طریق مراکز بهداشتی یا بیمارستان محل زایمان به بیمارستان‌هایی که محل استقرار بانک شیر است معرفی می‌شوند.

حسینی ادامه داد: سپس از هر مادر اهداکننده شیر خواسته می‌شود یک نوبت جهت دیدار و مصاحبه و انجام آزمایشات خون شامل هپاتیت بی، سی، «اچ آی وی» و «وی دی آر ام» به بانک شیر مراجعه کند. پس از انجام این چهار آزمایش در محیط آزمایشگاه بانک شیر، مادر شیرده ثبت‌نام و پس تکمیل فرم رضایت به او ظرفی یکبار مصرف داده می‌شود که او هر روز ضمن اینکه فرزند خود را تغذیه می‌کند شیر اضافه را می‌دوشد و در فریزر منزل ذخیره می‌کند و با کارشناس بانک شیر هماهنگ می‌کند تا ماشین مخصوص حمل شیر برای دریافت آن به در منزل این مادران مراجعه کند.

وی با تأکید بر اینکه این جمع‌آوری روزانه نیست و ممکن است دو روز یکبار یا بیشتر صورت گیرد، خاطرنشان کرد: بانک شیر شماره تماس اختصاصی و واحدی ندارد و هر بانک برای خود یک شماره دارد که مردم شهر با آن تماس می‌گیرند.

مادران شیرده با اهدای شیر، در نجات جان انسان‌ها شریک می‌شوند

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تأکید کرد: اهدای شیر همانند اهدای خون یک امر ثواب و پسندیده محسوب می‌شود؛ امری خیر که شریک شدن در نجات جان انسان‌ها را به دنبال دارد زیرا

تعداد بسیار زیادی نوزاد نارس در بیمارستان ها وجود دارند که بهترین تغذیه برای آنان شیر مادر است.

وی یادآور شد: همه تلاش بیمارستان ها و پرسنل بهداشتی این است که مادران به فرزندان خود شیر دهند و تا زمانی که شیر مادر کفاف نیاز فرزندان را بدهد بانک شیر به عنوان یک پل ورود می کند تا بتوانند به توانمندی برسند.

اهدای شیر محرمیت نمی آورد

حسینی درباره مسایل شرعی این نوع شیردهی که برای بسیاری پرسش برانگیز است که اهدای شیر منجر به محرمیت رضاعی می شود یا نه، توضیح داد: از نظر علما رابطه محرمیت بین مادر اهدا کننده شیر و دریافت کننده شیر شرایی دارد تا این محرمیت رخ دهد.

وی تشریح کرد: نخست این که اغلب علما در رساله ها می نویسند که باید تغذیه مستقیما زیر سینه انجام شود و حداقل ۲۴ ساعت یا ۱۵ نوبت پیاپی این اتفاق بیافتد. دوم اینکه تغذیه با واسطه نباشد یعنی با قاشق یا فنجان صورت نگیرد. همچنین این شیر از یک مادر واحد باید رخ داده باشد.

فوق تخصص اطفال و مسئول بانک شیر با بیان اینکه این شرایط در بانک های شیر هیچوقت رخ نمی دهد، اظهار داشت: اولاً که تغذیه زیر سینه به طور مستقیم نیست و دوم اینکه شیر سه یا چهار نفر اهدا کننده در محل بانک شیر با هم مخلوط می شوند و شیر یک نفر واحد اهدا نمی شود.

وی افزود: همچنین این شیر با لوله های مخصوص یا قاشق وارد دستگاه گوارش نوزاد می شود پس تغذیه مستقیم نیست.

حسینی خاطرنشان کرد: استفتایی هم از دفتر مقام معظم رهبری انجام شد مبنی بر اینکه امروزه در جهان بانک های شیر مادر فعال و مادرانی هستند که شیر اهدا می کنند و عملیاتی روی شیر انجام می شود ضمن اینکه مادر اهدا کننده در بیمارستان حضور ندارد و شیر را با وسایلی به نوزاد داده می شود؛ حکم حریمیت چیست؟ که پاسخ دادند با توجه به اینکه تغذیه مستقیما زیر پستان صورت نمی گیرد محرمیت واقع نمی شود. به این ترتیب حکم شرعی هم حل شد و اهدا کنندگان با خیال راحت می توانند شیر خود را اهدا و دریافت کننده دریافت کند.

هفته جهانی شیر مادر (world breastfeeding week) از یکم تا هفتم اوت برابر با ۱۱ تا ۱۷ مرداد ۹۹ برگزار می شود که شعار هفته جهانی تغذیه با شیر مادر امسال «سیاره ای سالم با حمایت از تغذیه با شیر مادر» اعلام شده است.